

[Poul Møller.]

man ikke kom igennem med mere. Vi havde vedtaget en finanslov, der gav 1.001 mill. kr., men den højtærede finansminister, den højtærede trafikminister og andre ministerkolleger kunne ikke bruge mere end 827 mill. kr. Det skal de ikke skældes ud for ... (*Finansministeren* [Poul Hansen]: Vi sparede!) ... Bestemt ikke, de kunne simpelt hen ikke få arbejdskraft til mere, de kunne ikke nå mere, ikke organisere, ikke få planlagt mere; de havde forslugt sig på bevillingstallene. Skulle vi derfor ikke prøve på at føre denne diskussion om anlægsbudgettet på 1.900 mill. kr. ikke ud fra forudsætningen om, at I vil ikke have det hospital, som vi vil have, for vi vil begge to have det hospital. Men vi tror bare ikke ... (*Afbrydelse*) ... Det var i 1963-64. — Vi tror bare ikke, at man kan gennemføre anlægsudgifterne i det omfang og i den grad, som staten nu foreslår gennem sin finansminister. Medmindre man da venter arbejdsløshed i det kommende år, men det er der jo ingen økonomer der forventer.

Der ligger også efter vort skøn en budgetmæssig reserve i indkomsterne, og dette vil indgå i udvalgsforhandlingerne. Vi kan ikke sige meget om det, før stikprøver fra kommunerne kan komme frem, og dér må vi så se, om det ikke trods alt skulle være muligt at fastholde den beskedne direkte skatteletelse, som finansministeren stillede et forslag om, og som han senere har fortrudt.

Vi anerkender, at der i alle tilfælde vil blive tale om nye afgifter, men vi bestrider, at finansministeren behøver så store beløb, hvis den private opsparing bliver fremmet, og hvis udgifts- og indkomstskønnet gøres mere realistisk.

Ud over den negative opsparing, der ligger i disse lovforslag, synes jeg de lider af andre fejl. De fremkalder højere produktionsomkostninger. Det er klart, at annonceafgiften på 80 mill. kr., benzinafgiften på 140 mill. kr., udligningsafgiften for dieselmotorkøretøjer på 22 mill. kr. og strømafgiften på 160 mill. kr., altså i alt disse 400 mill. kr., vil have uheldige pristalsmæssige virkninger. Vi har vedtaget en lov om, at skatter og afgifter skal holdes uden for pristallet, men vi ved også, at den ikke

kan fungere over for disse indirekte omkostninger på en vares transport fra grossistledet til detailledet og fra fabrikantledet til grossistledet. På samme måde ved vi med hensyn til elforbruget, at det kan ikke skæres bort fra omkostningerne ved en vares produktion. Vi kan ikke sige, at så og så meget er gået til strøm, til energi. Derfor synes vi, det må være en urimelig fremgangsmåde, at man vil klare statens økonomiske problemer ved at belaste produktionsomkostningerne, som man her er i færd med at gøre det. Jeg synes selv, at skat på energi i et energifattigt land er en helt horribel ting med den konkurrence-mæssige opgave, vi har, med den stolthed, vi har over, at industrien er ved at gøre sig konkurrencedygtig og går frem produktionsmæssigt fra år til år, en stolthed, som regeringen også deler — den er lige ved at tage æren derfor fra industrien. Jeg synes, at på denne baggrund at belaste erhvervet med en energiskat, det er lige lovlig kraftigt.

Jeg tænker også på andre erhverv. Hvad er det, der sker, hvis man skal modernisere et erhverv som landbrugererhvervet? Det mest moderniserede landbrug, det, der er fulgt mest med for at prøve på at skabe et konkurrencedygtigt erhverv, det er det, der bliver ramt hårdest af denne energiafgift. Og ser man på, hvordan den rammer de private forbrugere, så ser man, at det er ganske tilfældigt. Det er jo ikke således, at det er de velhavende privatforbrugere, der bruger elektricitet til f. eks. deres komfurer, mens det er de fattige, der bruger gas. I en boligfattig tid kommer det simpelt hen an på, hvilken lejlighed man har fået anvist, om man har fået anvist en lejlighed med gas- eller med elkomfur. Man har ikke selv haft mulighed for at vælge. Derfor rammer denne skat forbrugerne helt tilfældigt. Når man så kompenserer yderligere, bliver tilfældighederne jo endnu større, fordi så får gasforbrugeren et direkte overskud, som han slet ikke skal betale i afgift.

Jeg vil gerne gøre en enkelt bemærkning om guld- og sølvvarer. Når vi nu prøver på at arbejde os frem til et indirekte skattesystem — det ligger jo i luften at nå frem til merværdiafgift — er det så rimeligt på denne lille post pludselig at ville klasse ekstraordinære afgifter på en enkelt gruppe? Og med hvilke følger? Man kan få omsætningen til